

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
Національного технічного
університету України



«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

к. т. н., доц.

Тетяна ЖЕЛЯСКОВА

“ 26 ” 03 2025 р.

ВИТЯГ

з протоколу № 9 від 18 березня 2025 р. розширеного засідання кафедри теорії та практики управління Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

БУЛИ ПРИСУТНІ:

- з кафедри теорії та практики управління: професор, д. держ. упр., професор Іваницька О.М.; старший викладач Іщенко А.М.; професор, д. держ. упр., професор Ткачова Н.М.; доцент, к. держ. упр., доцент Бутник О.О.; професор, д. е. н., професор Сухоруков А.І.; доцент, к. філос. н., доцент Архипова Є.О.; доцент, к. філос. н., доцент Акімова О.А.; старший викладач, к. філос. н., доцент Пашов Р.І.; доцент, к. ю. н., доцент Шумак І.О.; професор, к. філос. н., професор Мельниченко А.А.; викладач Балашов Д.В.; старший викладач, к. пед. н. Гермаш Ю.О.; викладач Тимошенко І.В.; доцент, к. філос. н., Дергачов Є.В.; професор, д. держ. упр., професор Чукут С.А.
- з кафедри міжнародної економіки: завідувач кафедри, д. е. н., професор Войтко С.В.
- з кафедри філософії: доцент, к. філос. н., доцент Гераськов С.В.
- з кафедри економіки і підприємництва: завідувач кафедри, д. е. н., професор Тульчинська С.О.
- з кафедри історії: доцент, к. і. н., доцент Перга Ю.М.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення аспіранта кафедри теорії та практики управління Пань Лі за матеріалами дисертаційної роботи «Побудова системи публічного ієрархічного управління економічною безпекою в Китайській Народній Республіці (КНР)», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Освітньо-наукова програма «Публічне управління та адміністрування».

Тему дисертаційної роботи «Побудова системи публічного ієрархічного управління економічною безпекою в Китайській Народній Республіці (КНР)» затверджено на засіданні Вченої ради факультету соціології і права (протокол № 4 від 30 листопада 2021 року) та перезатверджено на засіданні Вченої ради факультету соціології і права (протокол № 8 від 26 лютого 2025 року).

Науковими керівниками затверджені: доктор наук з державного управління, професор Іваницька О.М.; доктор економічних наук, професор Сухоруков А.І.

2. Запитання до здобувача.

Запитання по темі дисертації ставили: к. філос. н., доцент Пашов Р.І.; д. держ. упр., професор Чукут С.А.; д. е. н., професор Войтко С.В.

3. Виступи за обговореною роботою.

В обговоренні дисертації взяли участь: д. держ. упр., професор Іваницька О.М.; д. е. н., професор Сухоруков А.І.; к. філос. н., доцент Архипова Є.О.; д. держ. упр., професор Ткачова Н.М.; д. е. н., професор Войтко С.В.; д. е. н., професор Тульчинська С.О.

УХВАЛИЛИ:

ПРИЙНЯТИ такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження:

1. Актуальність теми дослідження: виникнення та розвиток у світовій економіці кризових процесів, включно з глобальною пандемією COVID-19, а також загострення конфліктних ситуацій у міжнародних відносинах, одним із найрадикальніших проявів яких є війни у Східній Європі та на Близькому Сході, формують у людства тривожне очікування нових масштабних криз. Ці події змушують політиків і вчених в усьому світі надати більше значення питанням безпеки, які залишаються актуальними для людської спільноти. На тлі триваючих війн і загострення конфліктних ситуацій виникає враження або навіть переконання, що стан війни став природним станом світу, що супроводжується економічними спадами, безробіттями, макроекономічними дисбалансами та ін. У зв'язку з цим значно зростає актуальність теми національної безпеки, в якій економічна складова відіграє ключову роль з моменту закінчення холодної війни. Це зумовлює необхідність переосмислення концепцій і підходів до дослідження в економічній теорії, державному управлінні, міжнародних відносинах тощо.

За час існування людства трактування поняття безпеки зазнало значних змін, часто пов'язаних зі зрушеннями парадигм. У межах економічних і державно-управлінських наук сформувалися різні школи, що представляють різні концепції безпеки, їх інструментарій при дослідженні, а також вироблені стратегії для досягнення та підтримання безпеки. Представники наукових шкіл не завжди досягають згоди щодо основних

онтологічних та епістемологічних аспектів вивчення та розуміння безпеки. Межі між різними концепціями безпеки також залишаються розмитими.

Фактично, з моменту інституціонального утворення держави, безперервна війна як даність привертає постійну увагу до міркувань про національну безпеку, нині рівно пов'язану як з економічними факторами загроз, так і з військовими. Розгляду підпорядковані як дії зарубіжних держав, що спрямовані на нанесення шкоди національним економічним інтересам, включно з недобросовісною конкурентною політикою, санкціями, торговельними бар'єрами, протекціонізмом та іншими формами протистояння, так і поширення й перетворення локальних надзвичайних подій у глобальні, що спричиняють об'єктивні та суб'єктивні наслідки. Проте зростання напруженості, спричинене конфліктними ситуаціями, особливо військовими зіткненнями в різних регіонах світу, свідчить про актуальність воєнної безпеки держави, яка належить до традиційного підходу до дослідження національної безпеки. Водночас, воєнна безпека спирається на економічне забезпечення, зокрема воєнний бюджет.

Незалежно від необхідності держав реагувати на зовнішні загрози, питання збільшення військових видатків державного бюджету потребує обережного підходу, адже це може сповільнити розвиток ключових економічних галузей і завдати шкоди благополуччю населення, а, отже, й економічній безпеці. Більше того, чинники економічної безпеки та розвитку безпосередньо сприяють зміцненню позицій країни на світовій арені, включно з підвищенням її військового потенціалу. В умовах глобалізації, навіть якщо деякі країни не втягнуті безпосередньо у військові конфлікти, їхній економічний розвиток неминуче страждає через розрив ланцюжків поставок сировини, матеріалів, енергетичних ресурсів та різних видів торговельної діяльності, що поглиблює проблеми забезпечення економічної безпеки.

Отже, зміна глобальних обставин, поява нових ризиків і загроз економічній безпеці зумовили необхідність розроблення відповідного методичного підходу до оцінки та обґрунтування механізмів забезпечення сталого розвитку. Для китайської економіки, яка неминуче стикається з аналогічними проблемами і проходить стадію сповільнення зростання, виникає нагальна потреба в дослідженні економічної стійкості як на національному, так і на регіональному рівнях. Особливу увагу слід приділити як внутрішнім, так і міжнародним чинникам, що впливають на економічну безпеку країни.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами: тема дисертаційної роботи пов'язана з науково-дослідною роботою за темами «Цифрова трансформація державного управління та місцевого самоврядування: виклики та можливості для досягнення цілей сталого розвитку» (ДР № 0123U101483), «Трансформація системи публічного управління України в умовах реалізації цілей сталого розвитку» (ДР № 0118U100522), що розроблялись та виконуються на кафедрі теорії та практики управління факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». У межах цих тем автором проведено порівняльний аналіз між Китаєм та іншими країнами щодо вирішення проблем забезпечення сталого розвитку економіки, запропоновано підходи до

вдосконалення публічного управління у сфері досягнення економічної безпеки держави.

3. Наукова новизна отриманих результатів

У дисертації вперше одержані такі нові наукові результати:

- визначено концептуальний підхід до забезпечення економічної безпеки КНР, який базується на побудові ієрархічної системи державного управління, формуванні системи показників, які оцінюють на перманентній основі стан соціально-економічного розвитку країни та її регіонів (провінцій) із визначенням критеріальної бази;

- обґрунтовано методичний інструментарій виявлення відхилень від бажаних станів безпеки в умовах інформаційної ентропії, визначення стратегічних орієнтирів функціонування та розвитку публічного управління у сфері економічної безпеки Китаю, які базується на врахуванні теоретичних досліджень та емпіричного обчислення і передбачає використання багаторівневого підходу;

- виділено етапи еволюційного розвитку концепцій та практичних дій щодо забезпечення економічної безпеки із включення суб'єктивного та об'єктивного трактування безпеки, переходу до державних системних заходів сек'юритизації та дотримання консерватизму в питаннях гарантування безпеки.

Удосконалено:

- понятійно-концептуальні засади наукових положень публічного управління економічною безпекою за допомогою уточнення сутностей і характеристик основних понять, таких як «безпека», «національна безпека», «економічна безпека», «система економічної безпеки», «традиційний і нетрадиційний підходи національної та економічної безпеки», «комплексний підхід до забезпечення економічної безпеки», «економічна стійкість», «економічна вразливість», «комплексний підхід до визначення структурних особливостей економічної безпеки»;

- розгляд традиційних і, на додаток до наявних, нетрадиційних підходів до національної безпеки (від суто військового підходу до розширеного різноманітного тлумачення, включаючи галузі, сфери діяльності, інститути тощо), економічної безпеки (від військово-економічного управління та геополітичної, гео економічної конкуренції, до ліберального підходу з акцентуванням на ідеї порівняльної переваги та диверсифікації кооперативних відносин);

- підхід до виявлення чинників, які сформували сучасну систему публічного управління в КНР, що, на відміну від існуючих підходів в європейських країнах, базується на доктрині «економічне будівництво та розвиток як центральне завдання» держави, співставленні умов організації безпеки з підходами у інших економічно розвинутих країнах;

- застосування нового алгоритму для обчислення і розподілу ваг індикатора, що, на відміну від існуючих процедур розрахунків, визначають кінцеві результати оцінювання при використанні методу TOPSIS-ентропійного зважування: з врахуванням того, що кожному конкретному з

регіонів країни притаманні свої об'єктивні порівняльні переваги, запропоновано новий алгоритм, що підкреслює переваги та недоліки кожного регіону, забезпечуючи при цьому загальну незмінність величини індексу економічної безпеки.

Набули подальшого розвитку:

- апробація різних підходів до комплексної оцінки дослідження економічної безпеки, співставлення результатів і обґрунтування доцільності застосування того чи іншого методу;

- проведення просторово-регресійного аналізу для з'ясування співвідношень між індикаторами економічної безпеки, а також її складовими елементами та показниками економічного зростання, за допомогою чого розроблено відповідні пропозиції щодо зміни політики державного управління, а також уточнено вплив економічного розвитку одного регіону на економічний розвиток інших сусідніх регіонів;

- пропозиції щодо проведення, на додаток до наявних, поглибленого дослідження (на основі даних міст Китаю), а також збільшення інтервалу (горизонту) дослідження, які можуть впливати отримання результатів дослідження.

4. Теоретичне та практичне значення результатів роботи, впровадження: розроблено пропозиції до уряду Китаю щодо проведення аналізу стану економічної безпеки країни в цілому, а також її провінцій. Основні наукові положення, методичні інструменти та практичні рекомендації можуть бути використані фахівцями при написанні підручників і навчальних посібників, створенні навчально-методичної літератури, а також застосовуватися органами державної влади для формування механізмів та організаційних структур для забезпечення сталого розвитку регіонів, що сприятиме підвищенню економічної стійкості країни в цілому.

Окремі положення дисертаційної роботи використано в практичній діяльності: Інституту харчування та охорони здоров'я Гуанчжоуського міського політехнічного коледжу в частині рекомендації щодо продовольчої безпеки (довідка впровадження від 06.12.2024); факультету соціології і права КПІ ім. Ігоря Сікорського при підготовці навчальних дисциплін (довідка впровадження № 3010/07-а від 10.02.2025); Центру безпекових досліджень «CENSS» при аналізі традиційних та нетрадиційних підходів до національної і економічної безпеки (довідка впровадження №2/2025 від 24.02.2025); Кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І.І. Мечникова при підготовці навчальних дисциплін (довідка впровадження № 0607-01-547 від 05.03.2025).

5. Апробація результатів дисертації: основні наукові положення, висновки та практичні пропозиції дисертаційного дослідження було представлено в доповідях та обговорено на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях, у тому числі: XI Міжнародна науково-

практична конференція «Сучасні проблеми управління: трансформація публічного управління у постковідному світі» (Київ, 2021 р.); II Міжнародна науково-практична конференція «Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities» (Вінниця, 2021 р.); 1st ISPC «Science in the Environment of Rapid Changes» (Brussels, Belgium, 2022); 8th ISPC «Science, Education, Innovation: Topical Issues and Modern Aspects» (Tallinn, Estonia, 2023); VIII Міжнародна науково-практична конференція «Сталий розвиток – XXI століття (наукові читання імені Ігоря Недіна)» (Київ, 2023 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Економіка у воєнний період» (м. Київ, 2024 р.).

6. Дотримання принципів академічної доброчесності

За результатами науково-технічної експертизи дисертація Пань Лі визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача (наводиться повний перелік публікацій за темою дисертації)

За результатами досліджень опубліковано 12 наукових публікацій, у тому числі:

- 5 статей у наукових фахових виданнях України за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування;
- 1 стаття у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах Scopus та Web of Science Core Collection;
- 6 тез виступів на наукових конференціях.

Статті у наукових фахових виданнях України категорії Б:

1. Пань Лі. (2021). Самоорганізація в системі економічної безпеки Китаю: теорія і практика. *Modern Economics*, 28, 52-57. DOI: 10.31521/modecon.V28(2021)-08.

2. Pan, Li, & Ivanytska, O. (2022). The entropy approach in the system of assessing the state of economic security of the country. *Ekonomika ta derzhava*, 9, 51-56. DOI: 10.32702/2306-6806.2022.9.51. *Особистий внесок: обґрунтована сутність та специфіка процесів виконання багатовимірної оцінки економічної безпеки країни з використанням методу ентропійного зважування.*

3. Pan, L. (2024). Ensuring the Psychological Aspects of Individuals' Economic Security: Income, Economic Happiness, and Empirical Evidence. *Statistics of Ukraine*, 103(1), 47-60. DOI: 10.31767/su.1(104)2024.01.05.

4. Pan Li. (2024). Огляд концептуальних питань визначення та забезпечення економічної безпеки в Китайській Народній Республіці. *Науковий журнал «Економіка і регіон»*, Т.2(93), 71-77. URL: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.2\(93\).3388](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.2(93).3388).

5. Li, P., & Ivanytska, O. (2024). Legal Basis for Ensuring Economic Security in the People's Republic of China. *Theory and Practice of Public*

Administration, 1(78), 100-117. URL: <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2024-1-06>. *Особистий внесок: обґрунтовано основні функції та повноваження законодавчих норм і органів влади КНР у сфері публічного управління економічною безпекою.*

Статті в періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection:

6. Pan, L. (2025). Assessing the Level of Energy Security of China: Evidence from TOPSIS-entropy Weight Method. *Problemy Ekorozwoju*, 20(1), 221–235. URL: <https://doi.org/10.35784/preko.6808>.

Матеріали наукових конференцій:

7. Пань, Л. (2021). История исследования вопросов по экономической безопасности в Китае. *Грааль науки*, (7), 41-43. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.27.08.2021.003>.

8. Пань, Л. (2021). Исследование экономической безопасности государства в условиях кризиса в примере пандемии COVID-19. С. 76-77. Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми управління: трансформація публічного управління у постковідному світі» (18-19 листопада 2021 р., м. Київ) / Укладачі: А. А. Мельниченко, Я.Ю. Цимбаленко, О. А. Акімова, Д. В. Балашов, О. І. Криворот. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 335 с.

9. Пань Ли (2022). Обзор проблем мировой продовольственной безопасности в контексте войны в Украине. *Scientific Collection «InterConf»*, (123), 21–25. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/1233>.

10. Пань Ли (2023). Исследование экономической безопасности как одного из показателей качества жизни населения. *Scientific Collection «InterConf»*, (142), 44–47. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2335>.

11. Sukhorukov, A.I., & Pan, L. (2023). Study of economic security of countries on the background of recent crises – COVID-19 and war in Ukraine. 159-165. Сталій розвиток – XXI століття. Дискусії 2023: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції / Національний університет «Києво-Могилянська академія» / за ред. проф. Хлобистова Є.В. Київ, 2023. 338 с. *Особистий внесок: визначено історичні аспекти формування, сутність та основні протиріччя концепції економічної безпеки.*

12. Пань Лі (2024) Аналіз цифрової трансформації економіки у сприянні економічній безпеці та сталому розвитку. 142-146. Економіка у повоєнний період: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 1 листопада 2024 р.). Львів-Торунь: Liha-Pres, 2024. 160 с.

Якість та кількість публікацій відповідають “Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії”, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Пань Лі «Побудова системи публічного ієрархічного управління економічною безпекою в Китайській Народній Республіці (КНР)», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування за своїм науковим рівнем, новизною отриманих результатів, теоретичною та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам, що пред'являють до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми КПІ ім. Ігоря Сікорського «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу «Побудова системи публічного ієрархічного управління економічною безпекою в Китайській Народній Республіці (КНР)», подану Пань Лі на здобуття наукового ступеня доктора філософії, до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Вченій раді КПІ ім. Ігоря Сікорського утворити разову спеціалізовану вчену раду у складі:

Голова:

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри теорії та практики управління, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
Ткачова Наталія Миколаївна;

Члени:

Рецензенти:

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», **Войтко Сергій Васильович;**

Офіційні опоненти:

Доктор наук з державного управління, професор, в.о. проректора з наукової роботи, Національний університет цивільного захисту України,
Домбровська Світлана Миколаївна;

Доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри менеджменту та адміністрування, Національний університет «Чернігівська політехніка», **Руденко Ольга Мстиславівна**;

Доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри публічного управління та регіоналістики, Національний університет «Одеська політехніка», **Мануїлова Катерина Віталіївна**.

Головуючий на засіданні

к. філос. н., доцент, старший викладач
кафедри теорії та практики управління



Ростислав ПАШОВ

Вчений секретар

кафедри теорії та практики управління
к. пед. н.



Юлія ГЕРМАШ